

Лондонъ и Красносело

Две минутна биографи

Сърдечности между английски министъръ и единъ скромнъ български писателъ.

Става вече единъ месецъ откакъ Ноелъ Бъкстонъ е министъръ. Това събитие за насъ българитѣ е най-интересната и значителна изъ външния свѣтъ новина. Особено за нещастнитѣ малцинства.

Огъ времето на Гладстона, България не е имала по преданни и по-безкористни приятели отъ високоблагородното семейство Бъкстонови.

Голѣмото и знатно семейство Бъкстонъ се издига надъ подобнитѣ му съ дворко-отличие: то е благородно по кръвъ и произходъ; и благородно по нравъ и по дѣла. Баща имъ, съръ Ф. Тамасъ Бъкстонъ, е билъ управителъ на Австралия, именитъ общественикъ и пр.; а майка имъ, Леди Виктория, е била кръщелница на самата кралица Виктория. Ала онова, което ги издига надъ обикновената аристокрация и ги прави обичани отъ общелюдието е, че името на Бъкстонови е всеизвестно като всѣкога либерали и голѣми филантропи. Огъ незапомнени времена тѣ сж били, и сега сж, яленове, дейци и крепители на всѣко обществено, всѣко домашно или свѣтовно, английско или международно, предприятие въ помощъ и защита на изостаналитѣ или онеправданитѣ по свѣта, били тѣ класи, съсловия или племена.

Ето по тоя пжъ на християнско състрадание — както бѣ случая съ Гладстона — и ний българитѣ се морално сродихме съ това ангелоподобно семейство. Наричатъ ги понѣкога българофили. Ала, по-право, тѣ сж правдофили.

Семейството се състои днесъ отъ петъ братя и петъ сестри, съ не зная колко деца и внучета. Наследникъ на баронетския титулъ (*Съръ*), е най-стария братъ: Тамасъ Фауелъ Викторъ Бъкстонъ; ала ний-отличилия се отъ тѣхъ е втория: Ноелъ Едуардъ Бъкстонъ, днешния министъръ въ кабинета на Макдоналдъ.

Следващата размѣна на сърдечности между тоя именитъ англичанинъ и единъ скромнъ български писателъ не е, мислимъ, лишена отъ обществень интересъ.

Кой: Давидъ Ливингстонъ.
Къде: Шотландия и Африка.
Кога: 19 вѣкъ.

Защо прочуть: Шотландски мисонеръ, изследователъ, пжтникъ, геогрѣ на Африка.

Още отъ 10 годишна възраст Ливингстонъ билъ принуденъ да изкарва прехраната си чрезъ работа въ една паму фабрика. Въпрѣки тежката работа преденя неговия умъ жадувалъ за знани просвѣта. Вечеръ той прилежно изучавалатински, чельъ книги отъ общообразователень характеръ. По-късно посещавалъ нѣкоя отъ лекциитѣ въ Глазговския университетъ.

Една малка брошурка отъ единъ мисонеръ-лѣкаръ въ Китай, събудила у него желание да стане мисонеръ. Презъ 1841 год. Ливингстонъ станалъ членъ на Лондонското Мисонерско Дружество и оная сжщата година отпжтувалъ за Африка като помощникъ на мисонера Робертъ Мофатъ. Мисонерската станция се намирала въ селастъта Куруманъ, обаче, Ливингстонъ рѣшилъ да проникне по на сеаверъ и се установилъ на 400 км. отъ станцията. До тогачинкой мисонеръ не билъ прониквалъ тѣкоза навжтре въ Африка. Зинтересованъ отъ разказитѣ на туземцитѣ за нѣкакво голѣмо езеро, което се намирало на сеаверъ отъ пустинята Калахари, Ливингстонъ рѣшилъ да изследва тая областъ. Той пжтувалъ по течението на р. Замбези и изуставалъ нейнитѣ притоци. Между 1853—1856 извършилъ нѣколко смѣли пжтувания, достигналъ до западния брѣгъ на континента, после до източния. Смѣлитѣ си и пжтнитѣ съ богатъ материалъ пжтувания, Ливингстонъ описвалъ въ книгата си: „Мисонерски пжтувания и изследвания въ Южна Африка“.

Презъ 1858 година Ливингстонъ станалъ британски консулъ въ Куилиманго, въпрѣки тоя постъ той не престаналъ да изследва страната.

За 30 години Ливингстонъ е пропжтувалъ 46 400 километра въ непроходимата тогава Африка.

Ливингстонъ ще остане най-великия мисонеръ, пжтешественикъ и филантропъ на 19 вѣкъ.

Г-нъ Ноелъ Бъкстонъ

Г-нъ Ст. Кр. Ватралски

Красносело, при София.
8. VI. 1929 год.

До Високоуважemia Министъръ
Ноелъ Бъкстонъ, Лондонъ, Англия.

Драги Г-нъ Бъкстонъ,

Личниятъ Ви портретъ, подаренъ ми отъ Вашата светица майка, стои предъ мене сега, като Ви пиша.

Азъ пиша за да ви поздравя и да кажа: Всички ний се възрадваме като прочетохме въ днешнитѣ утрenni вестници, че Ви сте пакъ министъръ.

Бедна България никога — никога отъ днитѣ на Гладстона — не се е тъй радвала на човѣкъ, че станалъ Британски министъръ, както днесъ на васъ.

А колкото за насъ — съпруга ми и азъ — ний го смѣтаме за свое семейно щастие!

Богъ да Ви благослови и укрепи въ тоя Ви високъ и съ голѣми отговорности постъ.

Искренний Вашъ,
Стоянъ Ватралски.

На което писмѣ се получи следния отговоръ:

„Министерство на Земледѣлие и Риболовство
10 Хуейхолъ Плейсъ, Ю. З. Г.
24 Юний, 1929 г.“

Драги г-нъ Ватралски,

Премного ви благодаря за писмото и за Вашитѣ любезни поздравя. Азъ съмъ силно затрогнатъ отъ онова, което казвате, и дѣлбого оценявамъ Вашитѣ (задушевни) благопожелания.

Вашъ искренний,
Н. Бъкстонъ.